

EXPUNEREA DE MOTIVE

Declarația asupra investigării și remedierii abuzului de putere a lanțurilor de supermarketuri care își desfășoară activitatea în Uniunea Europeană, făcută de Parlamentul European și adoptată în data de 10.10.2007 constituie punctul de pornire pentru elaborarea Legii nr. 321/2009. În urma studiilor realizate la nivel European s-au constatat următoarele aspecte: un număr tot mai mic de lanțurile de supermarketuri domină Piața Europeană și controlează unicul acces real al fermierilor și altor furnizori la consumatorii Uniunii Europene.

Regulamentul (UE) 2019/1381 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iunie 2019 privind transparența și durabilitatea modelului UE de evaluare a riscurilor în cadrul lanțului alimentar este documentul european care are rolul de protejare a consumatorilor.

De asemenea, marile supermarketuri au un comportament abuziv în ceea ce privește puterea lor de cumpărare pentru a forța la scăderea prețurilor plătite furnizorilor la nivel nesustenabil și prin impunerea unor condiții neloaiale. Presiunea asupra furnizorilor produce efecte negative asupra calităților locurilor de muncă și asupra protecției mediului, dar aduce dificultăți și consumatorilor care se confruntă cu o potențială pierdere a diversității produselor a moștenirii culturale și a magazinelor mici.

Prin Legea nr. 81/2022 s-au reglementat pentru prima oară relațiile comerciale dintre furnizori și cumpărători în cadrul lanțului de aprovizionare, cu privire la practicile comerciale neloaiale săvârșite în legătură cu vânzarea de produse agricole și/sau alimentare.

Vederea îmbunătățirii legislației în ceea ce privește comercializarea produselor agroalimentare în data de 2 iulie 2008 a fost semnat Codul de bune practici pentru comerțul cu produse agroalimentare.

Inițierea acestei propuneri legislative are loc pe fondul unei probleme majore pentru producătorii naționali și mai ales producătorii locali de alimente, care au mari dificultăți în afacerile pe care le gestionează din cauza faptului că nu își pot desface produsele la nivelul dorit. Unul dintre factorii majori, care a contribuit la această situație este expansiunea magazinelor de tip supermarket și hipermarket, fapt care a determinat într-un timp relativ scurt diminuarea dramatică a comerțului tradițional românesc pe care îl asigură producătorii locali, motiv pentru care am considerat necesar să aduce modificări și completări Legii nr. 321/2009 prin limitarea programului de funcționare a supermarketurilor și hipermarketurilor din țară. În acest sens am constatat că închiderea supermarketurilor și hipermarketurilor sâmbătă după ora 14 și duminică, ar putea veni în sprijinul măririi profiturilor producătorilor și comercianților români.

Am elaborat acest proiect normativ având la bază și funcționalitatea modelelor similare stabilite și implementate deja lanțurilor de supermarketuri în țări precum; Italia, Germania, Austria, Marea Britanie, Spania sau Portugalia. Spre exemplu în Italia.....

Prin prezentul act normativ dorim să sprijinim desfacerea produselor românești atât la nivelul magazinelor de profil, cât și o oferire a posibilităților producătorilor locali de a-și desface produsele în zilele de sâmbătă și duminică în cadrul târgurilor sau oboarelor. Este important de subliniat faptul că produsele românești sunt mult mai sănătoase datorită lipsei conservanțelor și aditivilor, folosiți în mod frecvent de alți producători pentru a mări perioada de valabilitate a produselor comercializate.

Organizarea comerțului în zone publice, precum piețe și târguri se face prin respectarea dispozițiilor H.G. 348/2004, cu modificările și completările ulterioare, și se referă exhaustiv la comercializarea produselor agroalimentare în următoarele locuri: piețe agroalimentare, târguri, bâlciuri, piețe mixte, piețe volante, talciocuri.

Din aceste motive dorim să sprijinim producătorul român de produse sănătoase, proaspete și tradiționale pentru a i se oferi posibilitatea de a le desface și comercializa în locurile special amenajate în perioada martie - septembrie a anului.

Demersul nostru își propune să introducă noi reguli pentru asigurarea sprijinirii accesului pe piață a tuturor producătorilor locali, zonali și naționali în perioada de primăvară - vara și începutul toamnei, care poate produce efecte și în ceea ce privește nivelul prețurilor, ce pot reflecta în mod real valoarea produselor.

Prin identificarea practicilor comerciale neloiale de stabilire a modului de aplicare a sancțiunilor se asigură stabilitatea și securitatea raporturilor juridice reglementate de către Legea nr. 81/2022 . Prin intermediul acestui act normativ s-au creat pârgurile de înlăturare a inegalității apărute în procesul de negociere a cumpărătorilor și s-a stabilit un tratament echitabil pentru întreprinderile mici și mijlocii din domeniul agroalimentar. Pornind de la reglementarea și identificarea practicilor comerciale neloiale din domeniul agroalimentar, prin prezentul act normativ ne dorim să sprijinim în plan financiar atât producătorii români, care comercializează produse agroalimentare în cazul unor magazine (mici, medii sau mari) pentru întreprinderile mici și mijlocii, cât și pe producătorii români care aleg calea de a-și desface produsele la nivel local sau de a participa la târguri prin exercitarea comerțului cu produse și servicii de piață în unele zone publice în baza dispozițiilor H.G. 348 din 18 martie 2004, cu modificările și completările ulterioare.

În cadrul unor rezultate constatate în urma unor studii ale pieței s-a constatat faptul că operatorii economici mai mici din lanțul de aprovizionare cu alimente, inclusiv fermierii, sunt o categorie vulnerabilă în fața practicilor comerciale neloiale folosite de partenerii din cadrul lanțului

de supermarketuri și hipermarketuri, iar supermarketurile îi condiționează să le asigure cantități de produse mari sau foarte mari, pe care ei nu le dețin. Este esențial să se sublinieze faptul că legiuitorul român ar trebui să creeze un cadru legislativ prin care să elimine dublul standard fiscal, aplicat discriminatoriu față de operatorii economici români în raport cu companiile multinaționale, fapt care constituie un alt argument care stă la baza elaborării acestui act normativ.

Acestea constituie principalele motive pe baza cărora am decis să supunem dezbaterii și a adoptării celor două Camere ale Parlamentului României propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 321/2009 privind comercializarea produselor alimentare.

Schimbări preconizate

Propunerea legislativă are în vedere următoarele schimbări:

- O mărire a profiturilor producătorilor de produse agroalimentare și a fermierilor în cadrul juridic al unor întreprinderi mici și mijlocii;
- diminuarea profiturilor lanțurilor de supermarketuri și hipermarketuri ca urmare a schimbării programului de funcționare a acestora;
- oferirea oportunității producătorilor români de a exercita comerțul cu produse și servicii de piață în unele zone publice în baza dispozițiilor H.G. 348 din 18 martie 2004, cu modificările și completările ulterioare;
- posibilitatea stabilirii unor practici comerciale între cumpărători și furnizori în care să crească considerabil profiturile provenite din desfacerea produselor agroalimentare, fapt care ar fi extrem de benefic pentru operatorii economici români;
- diminuarea efectelor aplicării în mod inechitabil a dublului standard fiscal pentru companiile multinaționale față de antreprenorul român;

În contextul sărăcirii excesive a țării în ultima perioadă, sub guvernări ineficiente și incompetente, este urgent necesară luarea unei decizii ferme în privința dublului standard fiscal. Pârghiile ce trebuie utilizate constau în modificări ale legislației fiscale prin care să se desființeze aceste duble standarde și astfel să se creeze tratament egal pentru toate tipurile de companii, care își desfășoară activitatea pe teritoriul României, fără aplicarea unui tratament discriminatoriu.

România trebuie să-și trateze cu respect cetățenii și să nu-i supună unor reguli fiscale inegale și neunitare. România are nevoie de un echilibru, de egalitate de tratament între companii pentru dezvoltarea la nivel economic în mod echitabil și pentru atingerea acestui scop este necesară stoparea practicilor neunitare și modificarea legislației fiscale în privința impozitării, a salarizării în cadrul companiilor românești și a multinaționalelor, dar și a modului de redistribuire a profiturilor obținute.

În opinia specialiștilor în domeniul economic este necesar ca România nu mai aplice dublul standard în sensul renunțării la plata de către multinaționale și a firmelor străine a impozitelor în țara de origine, în timp ce în România acestea au obligația de a achita doar taxe generale.

Procedura aceasta este neechitabilă pentru companiile românești, pentru IMM-uri și pentru românii care sunt antreprenori și fac eforturi să își dezvolte afacerile în condițiile în care plătesc impozite mari și răspund fiscal în cazul neachitării acestora la termen. Această procedură a dublului standard la nivel fiscal nu face decât să frâneze dezvoltarea companiilor românești, în timp ce multinaționalele precum supermarketurile și hipermarketurile prosperă an de an și își întorc profiturile în țările de origine.

Un alt mare minus este reprezentat de nivelul de salarizare acordat unor români, care lucrează pentru lanțurile de magazine străine și care sunt nevoiți să accepte salarii foarte mici, în timp ce profiturile realizate de către acestea măresc bugetul statului din care provin. Aceste proceduri de dublu standard defavorizează în mod evident antreprenorul român și companiile românești în favoarea acestor companii străine discriminate pozitiv. Deci este timpul să acționăm pentru remedierea acestor situații inechitabile.

Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ va fi pozitiv asupra participanților la actul de comerț, alții decât lanțurile alimentare prin echilibrarea raporturilor comerciale dintre furnizorii de produse agroalimentare românești și marile profituri pe care le fac lanțurile de magazine de tip supermarket. Astfel se vor diminua disparitățile pentru producătorii procesatorii și comercianții români, care în marea lor majoritate își desfac produsele în afara acestor lanțuri comerciale,

Beneficiarii reglementărilor din acest proiect de lege vor fi în primul rând consumatorii finali (populația), care în condițiile aplicării acestei legi vor putea constata și importante reduceri de preț la produsele agroalimentare, dar vor avea și posibilitatea de a participa la anumite târguri tradiționale românești, care se vor organiza pe teritoriul României în diferite localități, târguri de unde vor putea achiziționa produse agroalimentare cu specific românesc, la prețuri competitive.

În ceea ce privește impactul socioeconomic la nivelul lanțurilor de magazin supermarket, acesta va fi în mod cert negativ, având în vedere necesitatea reducerii programului de funcționare pentru oferirea serviciilor comerciale, precum și apariția nevoii de a reduce din personal.

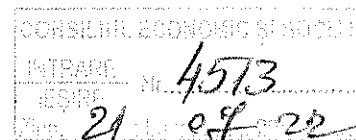
Impactul asupra bugetului general consolidat, atât pe termen lung cât și pe termen scurt

Impactul asupra bugetului general consolidat al proiectului de act normativ va fi pozitiv, întrucât profiturile comercianților români se vor mări și impozitarea acestora va permite mărirea veniturilor colectate de statul român, comparativ cu situația prezentă, în care dublul standard fiscal le permite companiilor străine, care activează în domeniu, să își reîntoarcă profiturile în țara de proveniență.

Tabel cu susținătorii
 Proiectului de LEGE pentru modificarea și completarea Legii nr. 321/2009 privind
 comercializarea produselor agricole și alimentare

NR. CTR.	NUME PRENUME	GRUP PARLAMENTAR	SEMNATURĂ
1.			
2.			
3.			
4.	Ciubuc Ciprian	Neafiliat	
5.	Rusu Gabriel Ghe	Independenți de dreapta	
6.	Alexei Doruț	Independenți de dreapta	
7.	ANAMARIA GAVRILA	Neafiliat	
8.	MIHAI LASCA	NEAFILIAT	
9.	IOANNOVICI SOSONCE DIANA	NEAFILIAT	
10	STOICĂ MIRCEA	AUR	
11.	STOICA CIPRIAN-TITI	A. V. R.	
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENAT

CAMERA DEPUTAȚILOR

Lege

**pentru modificarea și completarea Legii nr. 321/2009 privind comercializarea
produselor agricole și alimentare**

Parlamentul României adoptă prezenta lege:

Art.I. Legea nr. 321/2009 privind comercializarea produselor alimentare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 705 din 20 octombrie 2009, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

- 1. La CAPITOLUL III 1: Obligații speciale ale comerciantului, după articolele 10¹ - 10⁶ se introduc două noi articole 10⁷ și 10⁸, cu următorul cuprins:**

Art. 10⁷

"Comerciantul de tip supermarket sau hipermarket, persoană juridică autorizată să desfășoare activități de comercializare pentru produse alimentare, are obligația să își schimbe programul de furnizare a serviciilor în relațiile comerciale pe care le-a stabilit în sensul funcționării de luni până sâmbătă la ora 14:00, în scopul sprijinirii activităților a operatorilor economici care sunt producătorilor locali, zonali sau naționali de a-și vinde produsele tradiționale românești fie în cadrul spațiilor din cadrul magazinelor, piețelor sau din afara zonelor pietrelor, respectiv în cadrul târgurilor și altor tipuri de locuri, unde este autorizată desfacerea produselor alimentare și agroalimentare proaspete, produselor alimentare congelate sau produselor conservate.

Art. 10⁸

Comerciantul de tip supermarket sau hipermarket, persoană juridică autorizată să desfășoare activități de comercializare pentru produse alimentare, cu suprafața magazinului cuprinsă între 200 - 400 mp, aflat pe raza orașelor, are obligația de a stabili relații comerciale, exceptând ziua de duminică, când unitățile sunt închise. Sâmbătă programul activităților comerciale ale comercianților de tip supermarket sau hipermarket este până la ora 14:00".

Art. II

Prevederile art. 10⁷ și 10⁸ din Legea nr. 321/2009 privind comercializarea produselor alimentare, cu modificările și completările ulterioare, astfel cum aceasta a fost modificată și completată prin prezenta lege, intră în vigoare la 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. III

Legea nr. 321/2009 privind comercializarea produselor alimentare, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu modificările și completările aduse prin prezenta lege, se va republica în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 65 alin (2) și ale art. 76 alin (1) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE SENATULUI

Florin – Vasile CÎȚU

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

Ion – Marcel CIOLACU